

DOI 10.36074/logos-31.10.2025.030

КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ ЗЗСО У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ (НА ПРИКЛАДІ БЛОГ-ТЕХНОЛОГІЙ)

Христич Ніна Сергіївна¹, Христюк Анна Олександрівна²

---

1. канд. пед. наук, доц. кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання
Університет Григорія Сковороди в Переяславі Переяслав, УКРАЇНА
ORCID ID: 0000-0002-6839-8946

2. викладач кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання
Університет Григорія Сковороди в Переяславі Переяслав, УКРАЇНА
ORCID ID: 0009-0007-5831-4175

Вступ. З огляду на зростаючу популярність мережевих, мобільних та цифрових ресурсів у всіх сферах людської діяльності, посилюється потреба у створенні якісних і високоефективних освітніх онлайн-продуктів, серед яких важливе місце посідають блоги. У реаліях цифрового суспільства, де учні щоденно користуються комп'ютерами, смартфонами, планшетами, інтерактивними дошками та іншими технічними засобами, використання блогів як інструменту розвитку англомовних комунікативних умінь учнів стає особливо актуальним і педагогічно доцільним.

Проблемі використання цифрових технологій у навчанні англійської мови присвячені праці учених: А. Lola, (Lola, 2023). Н. Антоненко, Т. Коноваленко, Т. Король, Г. Подосиннікова, Н. Прокопчук, Б. Салюк, М. Шевченко, І. Школа (Digital Technologies ..., 2024). Дослідження О. Карпенко (Карпенко, 2024), Г. Подосиннікової (Подосиннікова, Строганов, 2023), Н. Христич (Христич, 2023), Метрук (Metruk, 2018) стосуються проблем використання таких платформ, як YouTube, TikTok, EduTok, а також англомовних фільмів і телевізійних програм у процесі навчання англійської мови. Н. Христич (Христич, 2023) пропонує методичні підходи до застосування освітніх вебсайтів у навчанні англійської мови. О. Красненко (Красненко, 2024), S. Turgunbeyeva & N. Valijanava (Turgunbeyeva & Valijanava, 2023) акцентують

SECTION 17.
PÉDAGOGIE ET ÉDUCATION

увагу на можливостях використання соціальних мереж як засобу розвитку комунікативних умінь в англійській мові.

Мета статті – обґрунтувати необхідність використання блог-технологій у системі формування англомовної комунікативної компетентності учнів ЗЗСО на основі блогу NINA-UKRAINE.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні блог-технології розглядаються як інноваційний освітній інструмент, володіння яким є невід'ємною складовою професійної компетентності вчителя англійської мови. Н. Христич вважає, що «застосування англомовних блогів може значно підвищити мотивацію учнів до вивчення англійської мови, адже текст блогу є мультимедійним, містить багато ілюстраційного матеріалу (світлина, схеми, діаграми, графіку, таблиці, малюнки, ескізи, національну символіку, логотипи, типи шрифтів, кольорове оформлення тощо)» (Христич, 2023: 138).

Аналізуючи використання матеріалу фешн-влогів під час вивчення лексики тематичної групи «Мода», Г. Подосиннікова зазначає, що це «дає можливість вивчення великої кількості складних лексичних одиниць у мотивуючому комунікативно значущому контексті» ... та «сприяє комплексному формуванню англомовної міжкультурної компетентності старшокласників, розвитку їх особистості, естетичного почуття, поваги до проявів індивідуальності, формує критичне ставлення до «модної картини світу» і самостійне творче мислення (Подосиннікова, Христич, 2024: 112).

Використання блогів у навчальному процесі активізує пізнавальну діяльність учнів і створює умови для розвитку їхньої англомовної комунікативної компетентності в інтерактивному середовищі. У процесі формування англомовної комунікативної компетентності доцільно спрямовувати навчальну діяльність учнів на:

- усвідомлення сутності мовних явищ та розуміння іншої системи понять, через яку відбувається сприйняття дійсності;
- переосмислення певних понять і концептів у контексті англомовної культури;
- розвиток уміння розуміти особливості мислення представників англомовної культури;
- залучення учнів до діалогу та гармонії культур: рідної та англомовної;
- оволодіння знаннями про історію, культуру, реалії та традиції англомовних країн;
- формування навичок самостійного навчання, зокрема роботи з довідковою літературою, тлумачними словниками та пошуку інформації в мережі Internet.

У процесі формування англомовної комунікативної компетентності важливо спрямовувати навчальну діяльність учнів на глибше усвідомлення сутності мовних явищ та особливостей іншої системи понять, крізь яку відбувається сприйняття дійсності. Такий підхід сприяє не лише розумінню лінгвістичних особливостей англійської мови, а й розвитку здатності сприймати світ крізь призму культури. Важливим компонентом є також переосмислення певних понять і концептів, що дозволяє учням розширити когнітивний простір і сформувати міжкультурну толерантність.

Значну роль відіграє формування вміння розуміти особливості мислення представників інших культур, що є необхідною умовою ефективної міжкультурної комунікації. Через залучення до діалогу культур – англомовної та рідної – учні отримують змогу не лише порівнювати мовні й культурні явища, а й усвідомлювати власну культурну ідентичність. Оволодіння знаннями про історію, культуру, традиції та реалії англомовних країн розширює кругозір учнів і сприяє розвитку їх соціокультурної компетентності.

Не менш важливим є формування навичок самостійного навчання: уміння працювати з довідковими матеріалами, користуватися тлумачними словниками, а також ефективно шукати й опрацьовувати інформацію в мережі Internet. Це забезпечує розвиток автономності учнів у навчанні та сприяє формуванню навичок безперервного саморозвитку, що відповідає сучасним вимогам компетентнісного підходу в освіті.

Досягнення визначених цілей навчання англійської мови можливе за умов взаємопов'язаного навчання мови і культури народу-носія цієї мови, а також активної комунікативно-пізнавальної діяльності учня як суб'єкта навчання. З цією метою пропонуємо блог NINA-UKRAINE (Nina-Ukraine. https://www.youtube.com/@nina_ukraine), який є інформативним, мотиваційним та пізнавальним. Уважаємо, що контент блогу відповідає основній цілі навчання англійської мови: формування англомовної комунікативної компетентності.

Блог NINA-UKRAINE єднає людей на всій планеті, адже блогерка бере інтерв'ю у людей з різних країн світу. Несучи український месидж, блогерка використовує виключно англійську мову. Сама блогерка анонсує свій канал таким чином: «Ніна-Україна / Nina-Ukraine is a cultural exchange between Ukraine and other countries! Поширюю свою любов до України у світі! Тут ви побачите реакції іноземців на Україну, українську музику, пісні, танці, культуру. Ну і покращите свою англійську! Мене звати Ніна, я виросла у Києві, вчилась у КПІ, останні 11 років живу за кордоном. У Швейцарії закінчила аспірантуру з фінансів (PhD, University of St Gallen), останні 5 років працювала професором у

SECTION 17.
PÉDAGOGIE ET ÉDUCATION

бізнес школі в США. Люблю надихатись та надихати інших!» Nina-Ukraine (https://www.youtube.com/@nina_ukraine).

Варто зазначити, що у блозі NINA-UKRAINE чітко виділяється три основних аспекта: 1) мовний; 2) комунікативний; 3) соціокультурний, проте нами буде більш детально розглянуто комунікативний аспект.

Комунікативний аспект визначає розвиток мовлення учнів, адже спілкуючись з іншими учасниками комунікації, мовець отримує нову інформацію; приймає/не приймає інші погляди; разом розв'язує комунікативні завдання. Комунікативний підхід передбачає розгляд мови не лише з погляду мовних структур, а й з умінням виконувати комунікативні функції, які найбільш повно реалізуються у діалогічному мовленні. Діалог як форма мовлення виступає цілісною комунікативною системою, якій притаманні оперативність мовленнєвої діяльності, швидкість та безпосередність відображення явищ і ситуацій об'єктивної дійсності, а також активність комунікантів у вираженні власного ставлення до подій і фактів, різноманіття емоційних реакцій. Слід зазначити, що діалог, на відміну від тексту, є насамперед основною формою усного спілкування. Водночас діалогічне мовлення має імітаційний характер і не здатне повною мірою відтворити специфіку спонтанного мовлення, властиву реальним ситуаціям усної комунікації.

Вибір лексичних засобів для висловлення думки визначається типом комунікативної ситуації. Оскільки мовні контексти формуються під впливом реальних життєвих обставин, можна простежити, як різноманітність ситуативного фону впливає на способи ввічливого формулювання висловлювань. Необхідність дотримання норм ввічливого спілкування безпосередньо пов'язана з ціннісними орієнтаціями мовця, які формуються в результаті його когнітивної діяльності та загальної культури мовлення.

Ідентифікація й інтерпретація комунікативного наміру можливі лише за умови врахування контексту, що виступає важливим чинником, який розкриває змістову природу мовного явища. У блогах передається «жива» комунікація, позбавлена попереднього редагування, що забезпечує автентичність мовлення. Учасники інтерв'ю або онлайн-спілкування повинні виявляти вміння уважно слухати співрозмовника, розпізнавати приховані смисли та оперативно реагувати на його репліки, що є невід'ємними складовими ефективної комунікативної взаємодії.

У блозі NINA-UKRAINE ведуча відкрита до комунікації зі своїми підписниками. Вона представляє свої плейлисти, якими можуть користуватися бажаючі:

(1) Моє життя в США (<https://bit.ly/2ycraP7>)

(2) Реакція Американців на українську музику (Ukrainian Music Reaction) (<https://bit.ly/2xr5e2B>)

(3) Американець вчиться українському (<https://bit.ly/2V8Bqku>)

(4) Покращіть свою англійську (для вивчення англійської) (<https://bit.ly/34wkyXS>)

(5) Реакція на Євробачення від України (<https://bit.ly/2K2oUMX>)

Використання соціокультурної (країнознавчої та лінгвокраїнознавчої) інформації у процесі навчання англійської мови забезпечує підвищення пізнавальної активності учнів, розглядає їхні комунікативні можливості, сприяє їхнім комунікативним умінням та навичкам, а також позитивної мотивації, дає стимул до самостійної роботи над мовою і сприяє рішенню соціально значимих завдань.

Під час перегляду блогів учні оволодівають умінням оперувати мовним матеріалом, зокрема фоновою та безеквівалентною лексикою. У процесі роботи з блог-контентом у них формуються навички застосування лінгвокраїнознавчих знань, а також елементи комунікативної поведінки – зокрема використання міміки, жестів та інших невербальних засобів спілкування.

Комунікативний компонент у навчанні спрямований на розвиток в учнів здатності практично користуватися реальною, живою мовою. Його основне завдання полягає не у формальному засвоєнні мовних засобів, а в усвідомленому співвіднесенні мовленнєвих структур із їхніми комунікативними функціями. Водночас процес англомовної комунікації є складним і багатовимірним явищем, адекватне розуміння якого неможливе лише в межах логічного чи граматичного аналізу висловлення або добору лексичних одиниць. Участь у реальному спілкуванні передбачає сформованість ширших дискурсивних умінь, тобто комунікативної компетентності, яка охоплює як мовні, так і соціокультурні та поведінкові аспекти взаємодії.

Розглянемо, як блогерка готує учасників розмови до ознайомлення з Україною та її столицею – Києвом.

1. Вступ від Ніна-Україна.
2. Представлення гостей.
3. Вгадайте якої мовою я з вами говорю? (*Guess my language*)
4. Що ви чули про Україну? (*What have you heard about Ukraine?*)
5. Яке населення України? (*What is the population of Ukraine?*)
6. Яка столиця України? (*What's the capital of Ukraine?*)
7. Можете показати Україну на мапі світу? (*Can you show Ukraine on the map?*)

SECTION 17.
PÉDAGOGIE ET ÉDUCATION

Далі Ніна показує визначні міста столиці України – Києва (The Best Places to Visit in Kyiv, Ukraine – Travel Guide):

1. Khreschatyk Street.
2. Independence Square – Maidan Nezalezhnosti.
3. St. Andrew's Church – Andriyivs'ka tserkva.
4. Landscape Alley – Peizazhna Alley.
5. Kyiv Pecherska Lavra Monastery Complex.
6. The Motherland Monument – Rodina Mat.
7. People's Friendship Arch – Arka Druzhby Narodiv.
8. Puzata Hata Restaurant.
9. Saint Sophia's Square – Sofiiivska Square.
10. St. Michael's Golden-Domed Monastery.
11. Kyiv Funicular.
12. Postal Square – Poshtova Ploshcha.

Заключні слова Ніни про Київ такі: «Kyiv is one of the oldest capitals in Europe. It's a fascinating city rich in ancient cathedrals, incredible churches, museums, great cuisine, and warm-hearted people».

За вищеподаним планом можна готувати учнів до розвитку мовлення на основі текстів-інтерв'ю, а вищепроцитований вислів блогерки Ніни про Київ можна включати у монолог «Kyiv is a capital of Ukraine».

Висновок. Таким чином, з'ясовано, що комунікативний аспект реалізує комунікативний намір у певному контексті, який є важливим чинником для формування англомовної комунікативної компетентності учнів. Немає жодних сумнівів, що комунікативний компонент блогу NINA-UKRAINE має величезний потенціал у плані включення учнів у діалог культур, знайомства з досягненнями світової культури та популяризації України на світовому рівні. Учитель аналізує рівень обізнаності учнів щодо ключових фактів з історії України та визначає для себе завдання посилити українознавчий компонент у курсі англійської мови. Він чітко формулює українознавчий аспект дидактичних матеріалів. Для наповнення навчального процесу українознавчим змістом педагог залучає фрагменти творів українських письменників в англомовному перекладі, звертає увагу учнів на здобутки сучасної української науки і техніки, знайомить із культурними пам'ятками та пропонує працювати з актуальними статистичними й законодавчими джерелами України.

Отримані результати свідчать про доцільність подальшого застосування блогів у вивченні англійської мови. **Перспективу** вбачаємо у розробці методичних рекомендацій щодо використання окремих тематичних блогів у процесі вивчення англійської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] Карпенко, О. І. (2024). Англомовний блог як новий інформаційний феномен в освітньому просторі. *Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., 3 трав. 2024 р., Переяслав: зб. тез; УГСП. Переяслав : Домбровська Я. М. 2, 15–18.*
- [2] Красненко, О. М. (2023). Використання соціальних мереж у вивченні англійської для ІТ фахівців. *Proceedings of the XXXIII International Scientific and Practical Conference "Modern Scientific Technologies and Solutions of Scientists to Create the Latest Ideas"* (Aug.22-25, 2023). London, International Science Group. 219–222. <https://doi.org/10.46299/ISG.2023.1.33>
- [3] Подосиннікова, Г. І., Строганов, І. О. (2023). Формування компетентності старшокласників у англійськомовному писемному мовленні з використанням блогів на засадах інтерактивного навчання. *Іноземні мови. Київ, 3, 3–18.* <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2023.1.278108>.
- [4] Подосиннікова, Г. І., Христич, Н. С. (2024). Формування англомовної лексичної компетентності старшокласників із використанням фешн-влогів. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія. Науковий журнал: Гельветика, 7, 107–115.* <https://doi.org/10.32782/philspu/2024.7.17>
- [5] Христич, Н. С. (2023). Освітні вебсайти як засіб формування комунікативної компетентності учнів старших класів у курсі вивчення предмета «Англійська мова». *Професійна освіта: методологія, теорія та технології, 17, 203–227.* <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2023-17-203-227>
- [6] Христич, Н. С. (2023). Дидактичний потенціал блогів у вивченні англійської мови. *Переяславські студії з лінгвістики та лінгводидактики: зб. наук. пр. Серія «Методика навчання іноземних мов і перекладу».* УГСП, 7(1), 137–142.
- [7] Digital Technologies for Teaching English as a Foreign/Second Language: a collective monograph (2024): кол. монографія; Антоненко Н., Коноваленко Т., Король Т., Подосиннікова Г., Прокопчук Н., Салюк Б., Шевченко М., Школа І. Житомир : Євро-Волинь.
- [8] Lola, A. (2023). Developing Sociolinguistic Competence of the Young Learners with the Internet Resources. *PEDAGOGS International Research Journal, 30(2), 14–17.*
- [9] Metruk, R. (2018). The Effects of Watching Authentic English Videos with and without Subtitles on Listening and Reading Skills of EFL Learners. *EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education, 14(6), 2545–2553.*
- [10] Nina-Ukraine. https://www.youtube.com/@nina_ukraine (дата звернення: 25.10.2025).
- [11] Turgunbeyeva, S. & Valijanava, N. (2023). Development of Sociolinguistic Competence of Young Students with the Help of Internet Sources. *International Education Research Ilmiy-nazariy Jurnal, 315–316.* <https://research-edu.com/index.php/conf1/article/view/173>

